

اصول علم اقتصاد (۲)

(اقتصاد کلان — همراه با سوالات چهار گزینه‌ای)

مؤلفین:

محمد فخر

مؤلف و مدرس دانشگاه

مهرداد بنداری

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

فهیمة حسنوی

مؤلف و مدرس دانشگاه

مشمول بر:

- خلاصه درس
- مفاهیم و نکات کلیدی هر فصل
- سوالات چهار گزینه‌ای هر فصل همراه با ارائه پاسخ‌نامه کلیدی
- منطبق با عناوین درس اقتصاد رشته‌های اقتصاد - کلیه رشته‌ها با گرایش مدیریت و حسابداری

سرشناسه	قجر، محمد، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	اصول علم اقتصاد (۲): (اقتصاد کلان - همراه با سوالات چهارگزینه‌ای) / مولفین محمد قجر، مهرداد بنداری، فهیمه حسنوی.
مشخصات نشر	تهران: هوشمند تدبیر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	د، ۲۰۰ ص: جلد، نمودار.
شابک	۱۰۰۰۰۰ ریال 978-600-7274-04-0 :
وضعیت فهرست نویسی	فیا :
یادداشت	واژنامه.
عنوان دیگر	اقتصاد کلان - همراه با سوالات چهارگزینه‌ای.
موضوع	اقتصاد کلان - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	اقتصاد کلان - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
شماره افزوده	بنداری، مهرداد، ۱۳۴۴ -
شماره افزوده	حسنوی، فهیمه، ۱۳۵۹ -
رده بندی گنگره	۱۸۰HB ۱۳۹۲ ۲۵ق/ن۲/
رده بندی دیویی	۰۷۶/۳۲۹
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۶۲۳۰۰

عنوان کتاب	اصول علم اقتصاد (۲) (اقتصاد کلان) همراه با سوالات چهارگزینه‌ای
پدیدآورندگان	محمد قجر، مهرداد بنداری، فهیمه حسنوی
ناشر	هوشمند تدبیر
مدیر مسئول	محمد قجر
مدیر اجرایی	محمد صدیق سپهری نیا
صفحه‌آرا و طراح جلد	سیده محبوبه حسینی
سال و نوبت چاپ	۱۳۹۲ / اول
شمارگان	۵۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۴-۰۴-۰
قیمت	۱۰۰۰۰ تومان
آدرس دفتر بخش	تهران، میدان انقلاب، خ کارگر شمالی، کوچه رستم، پلاک ۲۰، واحد ۷
تلفن	۶۶۴۷۹۶۶۵ - ۶۶۴۷۹۶۷۵
فروشگاه الکترونیک	www.bankbazar.ir/shop/ht
ایمیل	Hooshmand.tadbir@yahoo.com

ht
اشارات هوشمند تدبیر

فصل اول: جریان مدور تولید و درآمد ملی

۱۶	تعریف علم اقتصاد
۱۶	تعریف اقتصاد کلان
۱۷	تفاوت اقتصاد خرد و کلان
۱۸	اهداف سیاست کلان اقتصادی
۲۱	تعدیل تراز پرداخت‌های خارجی
۲۱	بیکاری
۲۲	انواع بیکاری
۲۶	مازاد بودجه - کسری بودجه - توازن بودجه
۲۷	تعریف منبع نشت درآمد
۲۸	تعریف منبع تزریق درآمد
۲۸	نقش دولت در چرخه دایره‌وار درآمد
۲۹	نقش تجارت خارجی در چرخه دایره‌وار درآمد
۳۰	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو دوبخشی (بدون پس‌انداز)
۳۰	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو دوبخشی (با پس‌انداز)
۳۱	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو سه‌بخشی
۳۲	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو چهاربخشی
۳۴	نکات کلیدی
۳۵	سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی

فصل دوم - حسابداری ملی و شاخص قیمت‌ها

۴۲	تعریف حسابداری ملی
۴۲	محاسبه درآمد ملی
۴۳	کالاهای واسطه‌ای
۴۵	بخش اقتصادی

۴۵	 تولید ناخالص داخلی GDP
۴۷	 مالیات مستقیم و غیر مستقیم
۴۷	 پرداخت‌های انتقالی
۴۹	 تولید ناخالص ملی GNP
۴۹	 تولید خالص ملی NNP
۴۹	 در آمد قابل تصرف DY
۵۰	 در آمد ملی NY
۵۱	 اشتباه آماری
۵۱	 تغییر در موجودی ابلار DINV
۵۱	 سرمایه‌گذاری‌های عمومی و غیر عمومی
۵۲	 نرخ رشد اقتصادی
۵۳	 کارمزد احتسابی
۵۴	 شاخص قیمت‌ها
۵۵	 شاخص وزنی
۵۶	 شاخص قیمتی لاسپیرز L_1
۵۶	 شاخص قیمتی پاشه P_1
۵۷	 در آمد ملی به قیمت جاری و به قیمت ثابت
۵۸	 اندازه گیری سطح قیمت‌ها در ایران
۶۰	 نکات کلیدی
۶۱	 سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی

◀ فصل سوم: مصرف؛ پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

۷۰	 تابع مصرف
۷۳	 نظریه‌های مصرف
۷۳	 نظریه در آمد مطلق کینز
۷۳	 نظریه در آمد نسبی - دوز نبری
۷۳	 نظریه در آمد دائمی - فریدمن
۷۴	 نظریه در آمد در دوران زندگی (نظریه مصرف سیکل زندگی)
۷۶	 تابع پس انداز
۷۷	 میل نهایی به پس انداز

۷۸	 میل متوسط به پس انداز
۸۱	 تابع سرمایه گذاری
۸۱	 تعاریف مختلف از سرمایه گذاری
۸۳	 عوامل انتقال دهنده تابع سرمایه گذاری
۸۴	 نرخ ترجیح زمانی یا نرخ رجحان زمانی
۸۴	 روش‌های انتخاب بهترین سرمایه گذاری
۸۵	 روش NPV یا خالص ارزشی فعلی
۸۷	 نکات کلیدی
۸۸	 سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی

◀ فصل چهارم: مدل‌های تعیین درآمد ملی تعادلی و ضریب تکاثری کینزی

۹۹	 متغیر درونزا و متغیر برونزا
۹۹	 تعیین درآمد ملی تعادلی در مدل ۲ بخشی با روش جبری و نموداری
۱۰۰	 تعیین درآمد ملی تعادلی در مدل ۳ بخشی با روش جبری و نموداری
۱۰۱	 تعیین درآمد ملی تعادلی در مدل ۴ بخشی با روش جبری و نموداری
۱۰۵	 اثر تغییر در میزان سرمایه گذاری و ضریب فزاینده سرمایه گذاری
۱۰۷	 ضریب فزاینده مخارج دولتی و مالیات‌ها در الگوی ۳ بخشی
۱۰۹	 شکاف رکودی
۱۱۰	 شکاف تورمی
۱۱۱	 شکاف تورمی و رکودی از طریق نشت و تزریق
۱۱۲	 پایداری و ناپایداری تعادل درآمد ملی
۱۱۳	 تناقض با معمای خست
۱۱۴	 تثبیت‌کننده‌های خودکار
۱۱۶	 نکات کلیدی
۱۱۷	 سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی

◀ فصل پنجم: تعادل همزمان بازار کالا و بازار پول (IS-LM)

۱۲۶	 تابع IS
۱۲۷	 طرز استخراج منحنی IS
۱۲۸	 شیب تابع IS
۱۳۰	 تقاضا برای پول

تعریف تابع LM	۱۳۱
طرز استخراج منحنی LM	۱۳۱
تبادل همزمان در بازارهای پول و کالا	۱۳۴
نکات کلیدی	۱۳۵
سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی	۱۳۶
◀ فصل ششم: نظریه‌های تورم و بیکاری - منحنی فیلیپس	
تورم	۱۴۸
آثار تورم	۱۴۸
راه‌های مبارزه با تورم چیست؟	۱۵۲
آیا تورم همیشه مضر است؟	۱۵۲
نظریه کلاسیک‌ها، کینزی‌ها، فیلیپس و لیپسی در مورد تورم رکودی	۱۵۳
تضاد بین اشتغال کامل و ثبات قیمت‌ها	۱۵۴
نکات کلیدی	۱۶۰
سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی	۱۶۱
◀ فصل هفتم: بازار پول و سیاست‌های پولی و مالی	
پول چیست	۱۷۸
وظایف پول	۱۷۸
حجم پول در گردش و سرعت گردش پول	۱۷۹
تقاضای پول	۱۸۰
سیاست پولی	۱۸۱
ابزارهای سیاست‌های پولی	۱۸۲
سیاست مالی	۱۸۲
ابزارهای سیاست مالی	۱۸۳
سیاست پولی بر مبنای عرضه پول با نرخ بهره	۱۸۳
کارایی سیاست‌های پولی و مالی در مدل IS-LM	۱۸۴
نکات کلیدی	۱۸۷
سوالات چهارگزینه‌ای همراه با پاسخ‌نامه کلیدی	۱۸۸
واژه‌نامه - انگلیسی - فارسی	۱۹۴

پیشگفتار

الهی. ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی و ای خالقی که راهنمایی و ای قادری که خدایی را سزایی. به ذات لایزال خود و به صفات با کمال خود و به عزت جلال خود و به عظمت جمال خود. جان ما را صفای خود ده. دل ما را هوای خود ده. چشم ما را ضیای خود ده و ما را آن ده که آن به.

یا رب تو مرا انابتی روزی کن شایسته خویش طاعتی روزی کن
ز آن بیش که فارغ شوم از کار جهان اندر دو جهان فراغتی روزی کن

موضوع اقتصاد کلان، بررسی اقتصاد کلی یک کشور است. سطح عمومی قیمت‌ها، درآمد ملی، بیکاری، تورم و رشد اقتصادی و غیره همگی موضوعاتی هستند که در اقتصاد کلان مورد تحلیل قرار می‌گیرند. مباحث این کتاب به طور کامل، کلیه سر فصل‌های دروس اقتصاد کلان رشته‌های اقتصاد، مدیریت و حسابداری را در بر می‌گیرد.

هدف اصلی کتاب حاضر علاوه بر تأکید زیاد بر روی مفاهیم اساسی اقتصاد، این است که سعی شده است تا نظریات و مفاهیم جدید ارائه شده در اقتصاد کلان در قالب سؤالات مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. نکاتی چند در مورد این کتاب قابل ذکر است:

- ۱- این کتاب در هفت فصل تدوین شده است و در تمام فصل‌ها از یک روش تدریجی استفاده شده است؛ این روش گذشته از آنکه دانشجویان را به تدریج، با مباحث اقتصاد کلان آشنا می‌کند، او را قادر می‌سازد تا اثر هر یک از مباحث جدید را بر نتایج بدست آمده ارزیابی نماید.
- ۲- چون پاسخ سؤالات در آخر هر فصل به صورت کلیدی آمده است، بنابراین خواننده می‌تواند بر معلومات و اطلاعات و دقت و تیزبینی خود در درس مربوطه بیافزاید.
- ۳- وجود پاسخ‌های کلیدی در این کتاب باعث می‌شود تا خواننده به دنبال تحقیق و بررسی بیشتری در رابطه با سوال مزبور رفته و در نتیجه امکان مطالعه بیشتری را برای خود فراهم نماید.
- ۴- چون در طول کتاب از حروف اول پاره‌ای از کلمات انگلیسی استفاده شده است، در پایان کتاب کلمات به طور کامل همراه با معانی آن آورده شده است.

۵- در آماده‌سازی این کتاب افراد زیادی نقش داشته‌اند، جا دارد از آقای میثم عجمی و سرکار خانم سودا آسیابی که کار تایپ را انجام دادند و همچنین از دانشجویان عزیزی که در طی ۱۲ سال گذشته در کلاس‌های درس اینجانب شرکت داشته‌اند و نکات مفیدی را به صورت سؤال مطرح کرده‌اند، تشکر کنم. حال که این کتاب منتشر می‌شود بر خود لازم می‌دانم از آقای محمد صدیق سپهری نیا که مدیریت تولید و اجرای این کتاب را عهده‌دار شدند، تشکر نمایم. همچنین از همکاری همکاران محترم انتشارات هوشمند تدبیر کمال تشکر را دارم.

۶- اساتید محترم و همکارانی که جهت تدریس خواهان فایل Power point این کتاب می‌باشند می‌توانند با ارسال درخواست خود به نشانی‌های الکترونیکی زیر فایل مورد نظر را دریافت نمایند.

Ghajar.economic@gmail.com

Ghajar.economic@yahoo.com

امید است کتاب حاصل مورد قبول دانشجویان محترم قرار بگیرد و ما را از نظرات سازنده و دقیق خود، بی‌خبر قرار ندهند.

محمد فجر

مؤلف و مدرس دانشگاه

مقدمه:

انسان با گذشت زمان، به این نکته پی برده است که هر چه دور اندیش تر باشد، نتیجه‌ای مطلوبتر از تلاش و کوشش امروز خود بدست خواهد آورد. بیشتر افراد تصور می‌کنند که دست یافتن به ثروت و موفقیت خود به خودی است. آنان باور کردند اگر بخت یاری کند روزی مشکلات آنها بر طرف می‌شود بسیاری از افراد در این باورند که باید در انتظار نشست و دید که دست روزگار چه سرنوشتی را برایشان رقم می‌زند. معنای این اعتقاد این است که باید نشست و دید که آیا معجزه‌ای رخ خواهد داد یا خیر؟ به هر تقدیر؛ وضعیت زندگی به خودی خود تغییر نمی‌کند باید دست به عمل زد. نتایج اقدامات را پیوسته سنجید. و در وضعیت تحصیلی، افزایش حقوق و در نهایت دستیابی به ثروت و مکنت کاری صورت داد. باید با تمام وجود طالب پیشرفت بود. میزان موفقیت هر فرد به میزان جدیت و پشتکاری است که از خود نشان می‌دهد این دو کلمه را در ذهن خود بسپارید: (۱) جدیت (۲) پایداری

آنچه را که با عشق و اشتیاق بخواهیم و در دستیابی به آن با فشاری کنیم بی تردید به دست خواهیم آورد.

روزی جوانی از استاد خود پرسید که چگونه می‌توان خردمند شد؟

استاد او را به کنار رودخانه‌ای برد و سرش را در آب فرو کرد. پس از چند لحظه جوان احساس خفگی کرد و به تکاپو افتاد؛ اما استاد همچنان او را نگه داشت. شاگرد بر تقلای خود افزود تا خود را از آن وضع برهاند. آنگاه استاد پرسید وقتی سرت در زیر آب بود چه آرزوی بزرگی داشتی؟ جوان ترسان و لرزان پاسخ داد هوا هوا. برای اینکه نفس بکشم. بسیار خوب همین پاسخ سوال تو بود باید برای خردمندی هم همین قدر مشتاق باشی. کوتاه سخن آنکه برای کسب موفقیت و ثروت باید ۳ شرط اساسی را در نظر گرفت:

(۱) باور کنید که می‌توانید توانمند باشید

(۲) بپذیرید که تا کاری را شروع نکنید تغییری در زندگی پدید نخواهد آمد.

(۳) بگذارید شعله‌های آتش شور و اشتیاق جزء جزء وجودتان را در بر گیرد و زبانه‌های آن به انرژی عضلانی تبدیل شود.

همانطور که گفتیم پیش‌نیاز هر موفقیتی ایمان است. باید خود را سزاوار کسب موفقیت و ثروت بدانید.

در پایان باید بگویم که من آموختم که چگونه نگذارم مشکلات بر من چیره شود. اجازه نمی‌دادم که همه نگرانی‌ها با هم به ذهنم حمله کند و هنگام خوابیدن مشکلات آزاردهنده را به کلی کنار می‌نهادم. من می‌دانستم که اگر چنین نکنم صبح روز بعد نمی‌توانم شاداب و سر حال در سر کارم حاضر شوم. ذهن خود را همچون تخته سیاهی در نظر می‌گرفتم که بر از نوشته‌ها و پیام‌های ریز و درشت بود.

با تمرین فراوان به خود تلقین کردم که هر شب این تخته را پاک و تمیز کنم. اگر فکر ناصوابی به ذهنم راه می‌یافت پیش از آنکه مجال استقرار یابد آن را در ذهن پاک می‌کردم. بعضی از دوستان و اطرافیان از اینکه من ۱۲ تا ۱۴ ساعت در روز کار می‌کردم تعجب می‌کردند و همیشه از من سوال می‌کردند که راز خستگی ناپذیری من چه چیزی است و جواب من فقط عشق به کار و ایمان به شغلم بود.

محمد قجر

مؤلف و مدرس دانشگاه